

Vâkıa Sûresi 27-37. Âyetleri Müslümanların Özgün Şahsiyeti

es-Selâtu ve'sselâmu ala seyyidinâ evveline vel ahirin. Muhammedinil Mustafa ve alâ âlihî ve sahibihî ve men tebihu bi ihsânin ila yevmil ceza emma badü.

a. Amel Defteri Sağdan Verilenlerle Soldan Veya Arkalarından Verilenlerin Ahirette Karşılaşacağı Durumlar

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allahu Teâlâ Kur'ân-ı Kerîm'inin 27. cüzünde Vâkıa sûresinde takdir buyuruyor. Bir zümreye, Allah'ın *evliyâ-i mukarrabûn* yakın kullarına vereceği mükafatları anlatıyor. İkinci zümre *ashâb-ı yemîn* kitapları sağlarından verilen cennetlikler. Onlara verilen mükafatları da anlatıyor. Üçüncü zümre *ashâb-ı şimâl* amel defterleri sollarından veya sırtlarının arkasından, “al oku bu uğursuz amellerini gör” diye sollarından verilen insanları anlatıyor.

Mukarrab insanlar Allah'ın sevgili kulları eskiden çoktu. Bu devirlerde bu şartlar altında, küfrün bu hücumu karşısında, günahın her çeşidinin bu kadar bol ve kolay işlendiği ve

ceza görmediği, kanunî tahribata uğramadığı bir devirde Allah'ı bilip, Allah'ı bulup, sevip Allah'ın mukarrab ettiği mübarek kullar gibi ibadet eden kullar kim bilir ne kadar az.

Yemîn aslında sağ taraf demek. *Şimal* de sol demek. *Ashab-ı Yemin* sağ tarafın ehli, sağ tarafçılar. Bu sağ tarafçılık nereden çıkmış? Çünkü bu insanlara bir remz, işaret olarak yarın mahkeme-i kübradan önce dünyada işledikleri bütün amellerin yazıldığı ilâhî bantlar, kasetler, defterler sağ yanlarından verilecek. “Hey Allah'ın mü'min kulu al kitabını.” diyecekler, herkese kitabını verecekler. Dosyası verilecek mahkemeye gidiyor. Mahkeme-i kübrâya dosyası ile gidecek.

Bütün ameller ölçülecek tartılacak, zerre kadar hayır işleyen hayrının karşılığını görecek, zerre kadar günah işleyen işlediği şerrin karşılığını görecek. İnceden inceye hesap görülecek. “Al bu kitabını diyecekler.” Sağdan verilenlere ne mutlu. Birçok sûre ve âyetlerde bu sağdan verilme bildiriliyor.

﴿فَمَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ﴾¹

O kimseler ki kitabı yemîninden, sağ tarafından verilenler diye bildiriliyor. Ashâb-ı yemîn de oradan geliyor.

Ne tesadüf, bir de Avrupa'da sağcılar solcular var. Oradan taklit, Türkiye'de de sağcılar solcular var. Türkiye'dekiler kendi benliklerini unuttular, her şey taklide döndü. Giyim, kuşam, düşünce, fikir, siyaset hepsi taklide döndü.

Seyyahın birisi yorulmuş ormanda yatmış, uzanmış o mantar şapkasını da güneşten kendisini koruyan şapkasını da bir kenara koymuş. İçi geçmiş bir uyanmış. Bir bakmış ki bir gü-rültü, bir cıvıltı, bir cümbüş, bakmış bir sürü maymunlar ağacın üstünde oynuyorlar. Şapkası gitmiş, maymunlar almış. Ne olacak şimdi, şapka gitti. Güneşin altında, ormanda bu şapka önemli. Ne yaptıysa şapkayı alamamış. Nihayet şapkayı giymiş maymun, maymun ya taklit ediyor, aynen şapkayı giymiş. Ne yap-

¹ 17/İsrâ, 71.

tıysa vermiyor. Aklına bir kurnazlık gelmiş, arkadaşından şapkayı almış başına geçirmiş. Maymun da geçirmiş başına. Başından şapkayı çıkartmış, yere bir savurmuş atmış. Maymun da bir çıkartmış, bir savurmuş atmış. Şapkayı almış gitmiş. Neden maymun. Taklit, aynen taklit ediyor.

İnsan maymun mu? Müslüman sıradan bir insan mı?

b. Müslüman Kendi Kültürüne Uymayan Hiç Kimseyi Taklit Etmez

Müslüman şahsiyet sahibi bir insan. İman sahibi insan. Ben mü'minim.

Ne olur mü'minsen ne olacak? Her şeyimi imanıma göre yaparım. Düşüncem de imanıma göre olur. Hesabım da imanıma göre olur. Tercihim de imanıma göre olur. Giyimim de imanıma göre olur. Yemem içmem, orucum iftarım, her şeyim imanıma göre olur.

Bu şahsiyetini kaybetmiş müslümanlar maymun mu? Niye taklit ediyor başkasını? Çok mu güzel yaptıkları her şey? Hayır, öyle alışmışlar. Veya onların hayat felsefeleri başka. O

karısını teşhirden hoşlanıyor. Karısına başkaları baktıkça hoşuna gidiyor “vay be benim karıya bakıyorlar” diye. Biz karımıza çarşaf giydiririz sımsıkı örteriz. Kimse bakmasın haremlik-selamlık hayırdır. Alsana imandan sonra irfan. Adam otomobil reklamı yapıyor. Dekolteli kadın arabayı açmış, eğilmiş, arabadan inerken resmini çekmiş. Kadını bütünü örtünmesi gereken mahalleri açıkta. Sen üzüm mü yemek istiyorsun bağcıyı mı dövmek istiyorsun? Senin maksadın ne? Otomobili mi satacaksın yoksa işin fitne fesat mı?

Bu adamların işi böyledir hayatları böyledir. Felsefeleri böyledir. Onun için giyimleri farklıdır. Uzun giyse bile kenarı ta buraya kadar yırtmaçlı yapar. Çünkü onun için burası sakınılacak bir yer değil, sakınmaz. Öyle değil mi, öyle. Her şey düşünceden hayata, davranışa, ahlâka intikal eder. Ben istediğimi yaparım, kimse bana karışamaz der.

Biz diyoruz ki Allahu Teâlâ Hazretlerinin istediğini yaparız. Biz Allah'ın kuluyuz, Allah'ın buyruğunu tutarız. Var mı bundan başka türlü düşünen müslüman? Yok. Ama kaç tane

müslüman sözünün eri. Allah'a böyle söz vermiş müslüman olmuş da "ya Rabbi ben sana teslim oldum ben senin emirini tutacağım" demiş de sonra bu sözünde durmuş kaç tane erkişi var, mert? Çıksın da göreyim. Kaç tanesi var.

Hem Allah'a söz vermişiz "Senin emrine göre hareket edeceğiz, sana teslim olduk ya Rabbi." "Kur'an'ı kabul ettik yâ Rabbi! Kur'an'ın ahkâmına uyacağız." demişiz. Hem de maymun gibi başkalarını taklit ediyoruz. Hatta inanç konusunda bile. Yok mu "Allah baba affeder" diyen müslümanlardan. Var. Nereden çıktı babalık? Nereden çıkarttın? Valahi bilmem, işte hep öyle derler ya.

Onları hıristiyanlar der, onlarda baba Allah-oğul Allah diye şirk var da ondan Sen müşrik misin. Sen *lâ ilâhe illallah* demiyor musun? Diyorum, *eşhedü enlâ ilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abduhu ve resulu*. Peki niye Allah Baba diyorsun? Oğlu mu var, karısı mı var? *Hâşâ sümme hâşâ*.

Allah oğul edinmedi onu tenzih ederiz.

Noel vakti geldiğinde “Aman bir çam ağacı alalım evi süsleyelim, yuvarlak parlak şapkalar takalım, pasta alalım. Aman kuruyemişleri alalım ama oyun kağıtlarını unutmayın. Tombala kağıtları gelsin.” de ne oluyor ya bu akşam sana, hayrola? “Hocam senede bir yeni yıl geliyor ya, onu kutluyoruz.” Dua et, bu ağaç ne? Noel ağacı. Niye alıyorsun bu ağacı? Bilmem Avrupalılar öyle yapıyor da ondan. Niye süslüyorsun üstünü böyle topçuklarla renkli? Bilmem Avrupalılar öyle yapıyor. Maymun musun sen? Onlar neden yapıyor biliyor musun? İsa *aleyhisselam* o ağaca inecek diye. Onun havası başka.

Paşa ölüyor, top arabasına koyuyorlar cenazesini... Bu ne böyle zırlı bu hıristiyanların kilise ilahilerinden cenazeleri okudukları bir ilahi. Vay be, yapma ya! Öyle mi hocam? Öyle tabii, ne sandın.

Nerede bizim serhat marşları. Nerede onlar nerede bu... Şöyle bir ecdadımızın bir marşını koy mübarek. Mübarek bir hava olsun hiç olmazsa.

Allah yoluna cenk ederiz, şan alırsız şan

Kur'an'da zafer vâdediyor Hazret-i Yezdân.

İnsanın yüreği hop hop hopluyor. Çocuk uyanıyor. Teybi kapatıyorsun. Kapatma! Niye? Dinleyeceğim. Seviyor. Âşık insanın tabiatına hitap ediyor. Bizim mûsikişinasımız rahmetli Mevlevî dedesi İtrî'nin bir küçük parçası.

Avrupa'da bir musiki yarışması olmuş. Bizim bestekâr İsmail Baha Sürersan fakülteye dini-mûsiki dersine gelirdi. O anlattı. Avrupa'da bir mûsiki yarışması olmuş, "müzikologum ben" diyordu. Mûsiki ilmi ile uğraşan insan demek. Biliyor yani besteyi, nazariyatını, tatbikatını; kanun çalıyor.

Kanun çalana ne derler, kanunî; tambur çalana ne derler, tamburî, ud çalana ne derler, udî. "Bak hocam şu ellere bak" dedi. Elleri kurumuş. Kanun çalmaktan böyle oluyor bu eller, dedi. Hasar kaybediyor çünkü daima böyle yapacak dımbır dımbır eller böyle kurumuş yani taşlaşmış gibi. Korktum yani o dedi.

Almanya'da bir dini-mûsiki yarışması yapılmış. Ama yaşayan bestekârlar arasında de-

ğil. Dünyanın en tesirli mûsiki parçası hangisidir diye; dinî rûhiyatı heyecana getiren, canlandıran, besleyen en güzel mûsiki parçası hangisidir diye Mozart'ı getirmişler, Beethoven'ı getirmişler, Liszt'i getirmişler Bach'ı getirmişler. Onların parçaları falan salona mûsiki salatası hepsi var.

Mübarek, Allah rahmet eylesin, İtrî'in Osmanlı mûsikisinden bir parçasını bir çalmışlar. Salon bayılmış ve birinci seçilmiş, küçücük parça. Çünkü yaşamaktan musikiye intikal ediyor. Mevlevî adam yaşıyor, zikir ehli. Mevlevi dedesi o, o alemde yaşarken besteliyor bunu. Adam şiir yazıyor. Ne zaman yazıyor? Rakıyı içtiği zaman lıkır lıkır su katarak içiyor, efkarlanıyor. “Ah ulan ah, vah ulan vah” diyor. Ondan sonra “getir bir kalem, aklıma bir şey geldi yazayım” diyor. O içki masasında, onun ilhamı içkiden kaynaklandı. Şuurunun, terbiyesinin freni içki ile iptal oldu. Fren balatası yağlandı, tutmuyor.

Şimdi bu her şeyi yazar, “ah bir de rakı şişesinde balık olsam.” Daha ne istiyorsun anlat bakalım. Neden? Sarhoş. Onun hissiyatı o. Onu anlatır başka bir şey anlatamaz.

Bir ilahi okur o ilahi okurken coşturur. Ondan sonra daha hızlı bir Őeye geçer. Ondan sonra Allah *Allah Allah Allah* gitti fezalara. Halvetî mûsikisinin tesiri, zikrin hâleti ona aksettii için. “Bektaşî mûsikisi de samimi.” derdi İsmail Baha Süreلسan. Kafayı çekti mi insan efkarlanır, samimi duygular.

Demedim mi demedim mi gönül sana söylemedim mi

Bu bir rıza lokmasıdır yutamazsın demedim mi

Kafamız sallanmaya başladı. Tesir eder, nereden çıkarttık bu işleri. Şöyle bir geriye doğru dönelim. Biz Müslümanız ! Biz başkasını taklit etmeyiz! Biz imanımızı eserine göre yaşarız!

c. Bizim Kuvvetimizin İmandan Geldiğini Bilen Düşman İmanı Ve Kur'an'ı Hayatımızdan Kaldırmaya Çalışıyor

Biz Kur'an'a uyarız, Peygamber Efendimiz'e uyarız, Allah'a teslim olmuşuz, Allah'ın rızasını kazanmaya çalışırız!

Kendi nefsimizi tatmine değil. Keyfimize bakmayız, keyfimizi bir tarafa atarız. Allah rızası için malımızı da verir canımızı da veririz. Allah Allah bu ne biçim kafa, bu ne biçim akıl, bu ne biçim millet. İşte biz öyleyiz.

Bunun için Sâsânî İmparatorluğu'nu koruyan ordular bir avuç sahabenin karşısında yenildiler, yenemediler onları. Bu imanla, Sâsânî İmparatorluğu'nu devirdik. Bizans İmparatorluğu'nu devirdik bu imanla. Anadolu'yu fethettik bu imanla Balkanlar'ı fethettik bu imanla. Kırım'ı fethettik bu imanla, Karadeniz'i bir Türk gölü hâline getirdik, bütün kıyıları müslüman yaptık bu imanla. Akdeniz'i müslümanlaştırdık, bütün Doęu Akdeniz İtalya'nın çizmesinin topuğu dahil sahipleri müslüman idi. Osmanlı'nın idi bu imanla. Bu imanı kaybettik, kaybettirildik. Bizim kuvvetimizin bu imandan geldiğini bilen düşman bu imanı kaldırmaya çalışıyor.

İngiliz parlamentosunda Başbakan Kur'ân-ı Kerîm'i almış göstermiş milletvekillerine. Müslümanların elinden bu kitabı alamazsanız, yenemezsiniz onları demiş. Bu kitapta ne var,

bu kitapta Allah'a kul olmak var. Allah'ın emrini tutmak var, Allah'tan gayriye tapmamak var. Allah'tan gayriden korkmamak var. İman var, fedakârlık var, vefakârlık var, güzel duygular var. Merasim değil, altın gümüş, tantana, dizi değil, ruh var, şekil değil, öz var. Bu kitap o.

Meryem validemizin *radıyallahu teâlâ anha* heykelini ellerine almışlar papazlar, pür ciddiyet tabur olmuşlar. Geliyorlar tiyatro gibi. Öyle şey olur mu? Allah razı gelir mi? Gelmiyor, gelmediğini bildiriyor. Allah'a ibadet edeceğiz. Meryem cennetlik bir büyüğümüz. Çocuklarımıza Meryem adını koyduğumuzdan sevdiğimiz belli. Ama ona tapınılmaz.

İsa, Allah'ın sevgili mübarek bir kulu. Biz de seviyoruz, çocuğumuza İsa adını koyabiliyoruz müslümanlar olarak. Sakınmıyoruz, çekinmiyoruz. Seviyoruz ama Allah'ın oğlu değil. Allah evlenmedi, Allah düğün yapmadı, Allah kadın edilmedi, Allah zifaf, gerdeğe girmedi, Allah'ın oğlu olmaz. Çok büyük bir laf söylüyorlar, çok korkunç, tüyleri diken diken edecek, çok çirkin bir söz söylüyorlar. Allah'ı kendilerine benzetmeye çalışıyorlar.

Allah'ı insana benzetmek ilkel kavimlerin bir şeydir. Allah'ı insan şeklinde düşünmek, insan şeklinde heykelini yapmak, ondan sonra geçip karşısına tapmak. Bu ağaç kütüğü değil miydi. Ağaç kütüğüydü, ne ağacı? Falanca ağaç, sonra ne yaptınız. Bu heykeltraş ağacı yonttu, kütüğün karşısına geçiyorsunuz tapınıyorsunuz. Olur mu, olmaz. Akıl da kabul etmez, ilim de kabul etmez. Mantık da kabul etmez, insaf da kabul etmez.

Allah'a ibadet edeceksin. O kütük sana bir şey verdi mi? Senden yaşı küçük, seni o yaratmadı ki. Belki yaşı küçük, belki aynı. Allah'a ibadet edeceksin, seni yaratan seni yaşatan, seni rızıklandıran, huzuruna gideceğin Allah'a ibadet edeceksin.

Ey insanoğlu, ey gafil, ey cahil Allah'ın sevmediği istemediği şeyi zıttına niye yapıyorsun? En sevmediği şeyi yapıyorsun. Allah günahı da sevmez ama en sevmediği şey müşriklik. Günahı affeder ama kâfirliği, müşrikliği affetmez. İnsanların bir kısmı *ashâb-ı yemîn* mü'min, biz farklıyız her şeyimiz farklı olacak. Sarığımız, sakalımız, giyimimiz kuşamımız, evlenmemiz, düğünümüz, çocuğumuzu terbiye

edişimiz... Her şeyimiz, davranışımız farklı olacak.

Biz mü'minleriz ve bu kitabı sağından verilen *ashâb-ı yemîne* gelince. Bu sağcılık solculuk Batı'da da böyle tesadüfen var. İslâm aleminde mi sağcılık solculuk önce, Batılılarda mı? İslâm aleminde. Onlar Fransız ihtilalinden sonra mecliste sağda oturanlar kapitalizmi savunmuşlar, solda oturanlar komünizmi savunmuşlar. Komünistlere solcular diyorlar sağcılar diyorlar. "Buradan ne olur hocam."

Avrupa'nın sağcısı bizim sağcımıza benzemez. İsim benzerliğinden şaşırma. Türkiye'nin sağcısı da bizim mü'minimize benzemez. Kızacaklar bazıları, kızarsa kızsın. Yani bu sağcılık kitabı sağından verilen insanlar, mecliste sağda oturanlar demek değil. Eğer bir insanın imanı varsa kitabı sağından verilecekse o sağcıdır. "Yok hocam ben sağcıyım işte bilmem." hepsi hikâye.

Kur'ân-ı Kerîm'in taksimine göre sağcı cennetlik olan, kitabı sağdan verilen. Ben okuyorum sağcı bir takım yayınları, bazı gazeteleri çok üzülüyorum. Sağcı adam, sağcılarının

ikiye ayrıldığını eskiden beri duyardık. Yani ikiye ayrıldığını duyuyoruz.

Ziya Gökalp Türkçülük'ü savunmuş.

Ziya Gökalp ne diyor biliyor musunuz?

Hep şen olsun bütün vatan

Tapacaksan ulusa tap.

Ulusa tapmak diye bir şey olur mu, bu ne biçim laf. Ulusa tapılır mı? Emin Gökalp'i mi okudu da ondan esinlendi? Maymunluk, taklitçilik ulusa tapmak. Ulusa tapmak olur mu?

Onlar bir şeyler çıkardılar, baktılar ki Hıristiyanlık'ta hurafeler, merasimler, altınlı, gümüşlü, sıralı, dizili, mûsiki ile özünü kaybetmiş şekiller var o zaman dediler ki “insanlık dini diye bir din çıkartalım.” Avrupa'da filozoflar bunları konuştular. “İnsanlık dini” diye bir din ortaya attılar. İnsan kanuna saygılı olmalı, ulusa tapmalı falan dediler.

Ziya Gökalp da ne diyor:

“Pek şen olsun bütün vatan.” Tamam şen olsun şen olsun da arkasındaki sözün ne. *Hep şen olsun bütün vatan tapacaksan...* Tapaca-

ğım tamam. İbadet etmek istiyorum ben, Allah'a ibadet edeceğim. Camiye gideceğim, cumayı kılacağım, vakit namazını kılacağım. "Yok yok yok tapacaksan bari tapacaksan git de ulusaa tap." Öyle şey olur mu ?

Dinli olanları müslümandır elhamdülillah. Dinsiz olanlarına sözümüz yok Allah imandan ayırmasın bizleri ve cümle insanları imana getirsin. İmanda yaşatsın huzuruna mü'min olarak gitmeyi nasip etsin. O sağcılar, bizim sağcılara benzemez. İslâm'ın sağcısı mü'min insan demektir. Onların sağcısı kapitalist insan demektir. Fark bu. Onlar savundukları iktisadî düzenden ve onun felsefesinden dolayı mecliste sağ tarafta oturduğundan o ismi almışlar. Onların içinde çok mason var, çok dinsiz var. Çok Allah'ı inkâr eden var. O gerçek sağcılık değil. Öyle olması lazım.

وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مِمَّا أَصْحَابُ الْيَمِينِ²

Böyle bazen tabirini düşünür Arapça'da hangi makamda kullanılır diye. Öyle tercüme

² 56/Vâkıa, 27.

eder, dil zevki var rahmetlinin, nur içinde yatsın, kabri cennet bahçesi olsun, ruhu şâd olsun. Cenazesinde bulunup Eyüp Sultan'a gömdük. *İnna lillâhi ve inna ileyhi râciûn.*

d. Ashâb-ı Yemin'in Cennetteki Halleri

Gelelim ashâb-ı yemîne ve *ashabı yemin.*

Ma Ashabul yemin. Nedir bunların halleri vasıfları.

Sayıyor Allahu Teâlâ hazretleri âyet-i kerîmelerde.

*فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ*³

Sidr ağaç çeşitlerinden bir ağaç, bizim sedir ağacı dediğimiz bir ağaç. Tabii mahdud bir sidr demek. Bunu tercüme ederken nasıl tercüme etmiş? Dalbastı kiraz ağaçları arasında. Zaten cennetin ağaçları dünyadaki ağaçlara benzemez. Bin çeşit meyveli ağaç var. Cennetlikler nasıl olacak, ashâb-ı yemîn nasıl olacak. Böyle dallarından meyveler sarkan ağaçların ağaçlıklarının arasında. Sonra.

³ 56/Vâkıa, 28.

4. وَطَلَحَ مَنْضُودٍ

Dadın hakkını kalın olarak vereceksin ama kalın gidersen memdud olmaz. Memdud d yi Çıkartabilecek okuyan.

Buna ne demiş mübarek. Sıvama muzlar. Dalbastı kiraz ağaçları arasında sıvama muz ben duymadım, rahmetli böyle demiş. Salkım salkım muzlar bir taraftan sarkıyor kirazlar bir taraftan sarkıyor.

Bir de cennettekilerin gezdikleri yerleri anlatıyor Allahu Teâlâ hazretleri. Allah göster-sin Yâ Rabbi! Bunları anlat anlatıp da bizi mah-rum etme. Bizi oralara girenlerden, bunları görenlerden, alıp yiyenlerden eyle. Amin ec-maîn.

5. وَظِلِّ مَمْدُودٍ

Uzun gölgelikler. Cennet serinlik, gölgelik güzel.

⁴ 56/Vâkıa, 29.

⁵ 56/Vâkıa, 30.

لَا يَرُونَ فِيهَا شُمْسًا وَلَا زَمْهَرِيرًا⁶

Aşırı sıcak ve zemherî ayazı görmez müslüman. Cennette tatlı bir hoş serinlik. Yaz gecesinde Akdeniz kenarında, güzel kokular arasında, mehtabın altını düşün.

وَمَاءٍ مَّسْكُوبٍ⁷

Çağıldayan sular arasında, *sekebe* dökülmek. Onun için çağıldayan demiş. Şarıl şarıl şarıldayan sular, salkım salkım muzlar, dalları eğen meyve ağaçları arasında.

وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ

Çok meyveler, *fakihe* meyve demek. Çok meyve var.

لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ

Biten, katledilip sonu gelen veya yeter artık daha fazla alma diye yasaklanan değil. Bitmeyen ve yasaklanmayan. Yasaklama nereden olur? Bazen sahibi “Yeter artık ya. Bu kadar da

⁶ 76/İnsan, 13.

⁷ 56/Vâkıa, 31.

yeme.” der. Bazen de doktor “Fazla yeme bir şey olur. Hasta olursun.” der, burada hiçbir yasaklama yok. Hiçbir yerden yasaklama yok diyelim. Yasaklama yok.

Çağlayan sular başında, bitip tükenmeyen yasaklanmayan çok meyveler arasında diye birleştirmiş Davutoğlu hoca efendi rahmetli. Mezarı cennet bahçesi olasınca. Bütün geçmişlerimize beraber rahmetli anam, sizin analarınız babalarınız, çok emeği var üzerimizde.

﴿وَفُرُشٍ مَّرْفُوعَةٍ﴾

Bir de yüksek döşekler arasında. Yüksek döşek, yani aşağılarda değil. Eskiden karyola yoktu. Bizim medeniyetimizde karyola olmazdı, yatak yere serilirdi. Onun için döşek denilirdi yatağa. Yüksek şöyle, aşağıda değil.

Eskiden; “Çok aşağıda yatma sel alır

Çok yukarıda yatma yel alır.” derlerdi.

Çok aşağıda oldu mu rutubet gelir, bir şey olabilir falan. Biraz yüksekçe olması lazım yani. Yüksek döşekler, cennet döşekleri sır-

malı, güzel. Burada parantez içinde “döşeklerde hurilerle” demiş. Sözüün gelişinden çıkarttı.

﴿إِنَّا أَنْشَأْنَاهُنَّ إِنْشَاءً﴾

Buradan çıkartıyor mübarek Hoca Efendi Ahmet Davutoğlu rahmetli.

O mü'minlerin zevceleri olan o hûrî kızlarını biz öyle bir yarattık ki, öyle bir yaratma ile yarattık ki, öyle güzel ki demek. *Inna en-şena hünne inşaa* yani mef'ûl-ü mutlak ile tenkit ediyor. O hûri kızlarını öyle güzel öyle bir yarattık ki artık hayalini sen çalıştır.

﴿فَجَعَلْنَاهُنَّ أَبْكَارًا﴾

Onlar kocakarı değil, cadaloz değil. Genç kızlar, evlenmemiş beli kamburlaşmış, yüzü buruşmuş falan değil. Öyle bir yarattık ki onları, genç kızlar eyledik.

8. عُرْبًا أَثْرَابًا

Etrab çift kelimesinin çoğuludur, yaşıt demek *etraben* aynı yaşta, farklı farklı yaşlarda değil yani. Yaşlısı yok, genç.

Adam 60 yaşına geliyor, karısı ölüyor. “Beni yeniden evlendirin.” Olur evlendirelim, bir dul falan buluruz. “Yok, olmaz. Ben hiç evlenmemiş isterim, hem de 18 yaşından fazla olmasın.” Sen kaç yaşındasın? 65. Olur mu 18 yaşındaki kız sana varır mı. “Olsun ben öyle istiyorum.” diyor. “Ona iki tane daire alacağım, bir de otomobil.” vesaire.

Ne istiyor, küçük yaşta istiyor. Hem de başkası ile evlenmemiş olsun, diyor.

Uruben etraba uruben. Kocalarına âşık demekmiş, öyle tercüme ediyor. Kocalarına âşık bir yaşta hûrî kızları. Allah şefaatine erdirdin Süfyân-ı Sevrî hazretleri kendisi bir fıkıh mezhebi kurmuş fakih alim, Sevriyye mezhebini kurmuş. Alim adam, iyi adam, mübarek adam.

⁸ 56/Vâkıa, 32-37.

Bizim kitabını neşrettiğimiz Abdullah b. Mübarek hazretleri de büyük hadis alimi. Onun hadislerini dinlemeye gitmiş. Mübarek bir meclis, hadisler anlatılıyor. Süfyân-ı Sevrî de alim ama bu da alim, bunun da iyi insan olduğunu biliyor, seviyorlar. Birbirleriyle muhabbetleri dostlukları var.

Onun meclisine gelmiş kıskanmak, dalaşmak yok, çünkü Süfyân-ı Sevrî ve Abdullah b. Mübarek ikisi de hakiki alim. Allah şefaathine erdirsin. Abdullah b. Mübarek'i ben çok seviyorum, çok seviyorum çok. Kitabımı ondan neşrettirdim neden?

Alim, muhaddis, fakih, şair, mutasavvıf, mücahit, silahşör silah kullanmakta mahir. Her parmağında birkaç hüner, öyle bir mübarek. İşte müslüman öyle olur. Ata en iyi biniyor, kılıcı en güzel kullanıyor, oku en güzel atıyor. Cömert cömert veriyor. Tüccar. Ticaret yaparmış.

Bir sene Ticaret yaparmış. Bir sene hacca gidermiş sevap diye. Ticaret de sevap. Usulü ile yaparsan ticareti o da sevap. Yalan söylemezsen, ölçüde tartıda hile yapmazsan. Bir

sene sevap diye hacca gidiyor, bir sene sevap diye ticaret yapıyor.

Bir senesinde sevap diye ne yaparmış? Cihada, harbe gidermiş. Bizim bu Tarsus'lara, Adana'lara çok gelmiş. Sizin oralara gelmiş. Tarsuslar'da çarpışmış Bizanslılar'la.

Süfyân-ı Sevrî bu alimin meclisine gidiyor. Kaşları çatık, kızgın, sinirlenmiş. Diyor ki; bir daha senin meclisine gelmeyeceğim. Sabredecek diyor hayrola niye gelmeyeceksin niye kızdın üstat.

“Senin konağındaki cariyelerinin terbiyesini ver. Terbiyesiz.” diyor. Ne oldu ya. “Ben kapıdan girerken üst kattan bana göz ettiler, kaş ettiler, el ettiler. Göz kırptılar, seni çok özledik, sana aşığız falan dediler.” diyor. Hiç ses çıkartmıyor Abdullah b. Mübarek. Süfyân-ı Sevrî kızdı, bu ne terbiyesizlik böyle bir alimin konağında böyle hizmetçiler bu kadar laubali bu kadar şımarık olur mu böyle şey. Tepesinin tası atıyor, sigortası patlıyor, gidiyor.

Biraz sonra Abdullah b. Mübarek diyor ki; “Kalkın Süfyân-ı Sevrî hazretlerinin cenazesini kaldırmaya gidelim.” Gidiyorlar Süfyân-ı Sevrî

ölmüş, Allah rahmet eylesin, nur içinde yatsın.
“Üstat nereden bildin öldüğünü?” Bizim ko-
nakta cariye mariye yok, diyor.

*Bi-hürmeti'smihi'l-a'zam ve bi-hürmeti
habîbihi'l-ekrem. Ve bi-hürmeti esrârı
sûreti'l-Fâtîha.*

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
28 Muharrem 1419 / 24.05.1998
Avustralya

[Bütün GURBET SOHBETLERİ'ne PDF olarak
ulaşmak için tıklayınız.](#)

